

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců Mgr. Lenky Krupíčkové a Mgr. Michala Bobka v právní věci žalobce: **B. V.**, zastoupen JUDr. Tomášem Hlaváčkem, advokátem se sídlem Kořenského 1107/15, Praha 5, proti žalovanému: **Český báňský úřad**, se sídlem Kozí 4, Praha 1, **za účasti** osoby zúčastněné na řízení: **Miroslava Šafránková, MBA, MSc.**, správkyně konkursní podstaty úpadce **KAVEX - GRANIT HOLDING a.s.**, se sídlem Lobežská 107/41, Plzeň, zastoupena JUDr. Hanou Kapitánovou, advokátkou se sídlem sady 5. května 296/36, Plzeň, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 13. 7. 2020, č. j. 59 A 10/2020 - 38,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 27. 11. 2019, č. j. SBS 34596/2019/ČBÚ-21/2, zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Obvodního báňského úřadu pro území krajů Libereckého a Vysočina (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 12. 6. 2019, č. j. SBS 27943/2017/05. Tímto rozhodnutím správní orgán I. stupně podle § 142 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“) rozhodl, že držitelem oprávnění k dobývání výhradního ložiska v dobývacích prostorech

Řásná, Mysletice, Mrákotín a Boršov (dále též „dobývací prostory“) je osoba zúčastněná na řízení (či také „KAVEX“), a že uvedený právní vztah trvá ode dne 13. 4. 1999 dosud.

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu u Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále též „krajský soud“), který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Soud konstatoval, že § 27 odst. 7 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále též „horní zákon“) umožňuje smluvně převést dobývací prostor na jinou organizaci. K převodu se vyžaduje souhlas místně příslušného obvodního báňského úřadu, který je zákonem koncipován jako předchozí. Jedná se o souhlas k převodu, nikoliv ke smlouvě. Judikatura pak dovodila, že není na překážku platnosti převodu dobývacího prostoru, pokud je uzavřena smlouva ještě před udělením souhlasu obvodního báňského úřadu. V takové situaci však musí být zachována procesněprávní vazba mezi smlouvou o převodu a vydaným souhlasem. Podle krajského soudu dospěly správní orgány v projednávané věci ke správnému závěru, že smlouvami ze dne 21. 8. 2002 nedošlo k platnému převodu dobývacích prostorů z organizace KAVEX na žalobce, byť k nim Obvodní báňský úřad v Brně (dále též „OBÚ Brno“) vydal rozhodnutími ze dne 24. 7. 2002 předchozí souhlasy, převody byly oznámeny OBÚ v Brně a zaevidovány. Uvedené smlouvy totiž nebyly uzavřeny platně, což žalobce nezpochybňuje. Vzhledem k jejich neplatnosti nelze přihlížet k předchozím souhlasům, které udělil OBÚ Brno ani k následným potvrzením o změně v evidenci dobývacích prostorů ze dne 26. 8. 2002. Z předchozích souhlasů OBÚ Brno přitom jednoznačně vyplývá, že v době jejich vydání ještě nebyly žádné smlouvy o převodu dobývacích prostorů uzavřeny, čemuž koresponduje, že smlouvy uzavřené dne 21. 8. 2002 odkazují na udělení předchozích souhlasů OBÚ Brno. K platnému převodu dobývacích prostorů nedošlo ani na základě dodatečně předložených smluv ze dne 20. 8. 2001 ve spojení s předchozími souhlasy. Krajský soud poukázal na to, že tyto smlouvy byly předloženy obvodnímu báňskému úřadu teprve dne 7. 2. 2019. V době platnosti předchozích souhlasů (do 31. 12. 2002) tedy nebyla splněna podmínka v bodě 3) písm. d), že *„převádějící organizace neprodleně oznámí převedení dobývacích prostorů, doložené stejnopisem uvedené smlouvy na OBÚ v Brně.“* Krajský soud se rovněž pozastavil nad tím, že se žalobce smluv z roku 2001 dovolal až v roce 2019, když neplatnost usnesení valné hromady společnosti KAVEX byla soudy pravomocně vyslovena již na počátku roku 2009 (správně 2008, pozn. soudu). Krajský soud přisvědčil správním orgánům rovněž v tom, že překážkou k platnosti smluv uzavřených dne 20. 8. 2001 bylo chybějící oprávnění žalobce k hornické činnosti. Jako účelové shledal vysvětlení žalobce, že smlouvy z roku 2002 uzavřel z důvodu právní jistoty, neboť v dané době judikatura ještě nedovodila možnost udělení předchozího souhlasu obvodního báňského úřadu s převodem po uzavření příslušné smlouvy. Krajský soud uzavřel, že se správní orgány řádně vypořádaly s existencí smluv uzavřených dne 20. 8. 2001. Dospěly ovšem k závěru, že ani na jejich základě nelze určit, že by byl žalobce oprávněným držitelem dobývacích prostorů.

III.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní

pokračování

řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Uvedl, že uzavřel dne 20. 8. 2001 se společností KAVEX smlouvy o převodu dobývacích prostorů a kupní smlouvy, jejichž předmětem byl převod vlastnických práv k těmto dobývacím prostorům. Dne 5. 6. 2002 požádal OBÚ Brno o předchozí souhlas s převodem dobývacích prostorů. Ten byl udělen dne 24. 7. 2002. S ohledem na dikci § 27 odst. 7 horního zákona uzavřel z opatrnosti dne 21. 8. 2002 smlouvy o převodu dobývacích prostorů znovu. Dne 26. 8. 2002 vydal OBÚ Brno potvrzení o zaevidování dobývacích prostorů, resp. jejich převodu na stěžovatele. Po prohlášení konkurzu na společnost KAVEX bylo oprávnění k dobývání výhradních ložisek v daných dobývacích prostorech zahrnuto do konkursní podstaty. V následném sporu Vrchní soud v Praze dne 27. 2. 2008 rozhodl, že smlouvy ze dne 21. 8. 2002 jsou neplatné, jelikož je podepsala osoba, která byla do funkce statutárního orgánu jmenována neplatným usnesením valné hromady. Stěžovatel se poté žalobou ze dne 22. 8. 2008 domáhal určení, že je držitelem oprávnění k dobývání výhradních ložisek v daných dobývacích prostorech. Vzhledem ke sporu o věcnou příslušnost mezi soudy a správními orgány bylo prvostupňového rozhodnutí vydáno až dne 12. 6. 2019.

[4] Stěžovatel zdůraznil, že k uzavření smluv o převodu k dobývacím prostorům došlo dne 20. 8. 2001. Na účinnost a platnost těchto smluv nemá vliv neplatnost následně uzavřených smluv ze dne 21. 8. 2002. To, že byly nejprve uzavřeny smlouvy, a až následně uděleny předchozí souhlasy s převodem dobývacích prostorů, pak není v rozporu s horním zákonem a nezpůsobuje neplatnost samotného převodu oprávnění k dobývání. Ač je takový postup nestandardní, není v rozporu se smyslem a účelem zákona. Tato skutečnost má za následek pouze to, že k právním účinkům převodu došlo až právní mocí udělených předchozích souhlasů. Podle stěžovatele je nesprávný závěr krajského soudu, že by v takovém případě musel mít předchozí souhlas návaznost na konkrétní smlouvu. Taková podmínka z § 27 odst. 7 horního zákona neplyne. Standardně je ostatně předchozí souhlas vydáván ještě před uzavřením smlouvy, tedy bez jakékoliv návaznosti. Není rovněž pravdou, že v době vydání předchozích souhlasů nebyly uzavřeny žádné smlouvy o převodu dobývacích prostorů. Tyto byly uzavřeny dne 20. 8. 2001. Podle stěžovatele nelze považovat převod oprávnění k dobývacím prostorům za neplatný proto, že smlouvy ze dne 20. 8. 2001 byly báňskému úřadu předloženy až dne 7. 2. 2019. I když jsou potvrzení o zaevidování dobývacích prostorů ze dne 26. 8. 2002 navázána na neplatné smlouvy ze dne 21. 8. 2002, dodatečným předložením platných a účinných smluv ze dne 20. 8. 2001 došlo ke zhojení stavu. Jelikož stěžovatel disponuje platnými a účinnými smlouvami a byly mu uděleny předchozí souhlasy, došlo k převodu dobývacích prostorů. Skutečnost, že tyto smlouvy stěžovatel předložil až v roce 2019, je dána tím, že až v tomto roce bylo rozhodováno o jeho žádosti o určení právního vztahu podané v roce 2008. Stěžovateli nemůže být kladeno k tíži, že smlouvy z roku 2002 podepsala osoba, která nebyla statutárním orgánem společnosti KAVEX. Stěžovatel dále namítl, že v době uzavření smluv nemusel disponovat oprávněním k hornické činnosti. Z § 24 odst. 11 horního zákona podle něj plyne, že v případě převodu dobývacích prostorů má nový držitel tříletou lhůtu na to, aby si povolení k provádění hornické činnosti obstaral. I pokud by to možné nebylo, došlo ke zhojení platnosti a účinnosti smluv o převodu dobývacích prostorů dne 30. 5. 2002, kdy stěžovatel dané oprávnění získal. Samotný převod dobývacích prostorů se totiž stal platným a účinným až právní mocí předchozích souhlasů (24. 7. 2002). Stěžovatel rovněž setrval na námitce, že správní orgány při rozhodování

dostatečně nepřihlédly k smlouvám ze dne 20. 8. 2021. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, případně aby zrušil také obě rozhodnutí správních orgánů.

IV.

[5] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti plně ztotožnil s rozsudkem krajského soudu a odkázal na svá předchozí podání. Doplnil, že podle rozsudků civilních soudů jde neplatnost smluv z roku 2002 k tíži stěžovatele. Civilní soudy rovněž konstatovaly, že dobývací prostory byly v roce 2003 (tudíž po okamžiku, od kterého stěžovatel odvozuje svůj nárok) řádně a po právu zařazeny do konkurzní podstaty společnosti KAVEX. Zdůraznil, že smlouvy z roku 2001 nebyly v řízeních o předchozích souhlasech doloženy, přičemž tyto převody byly ukončeny v roce 2002. Jejich předložení v roce 2019 je již bez významu. Stěžovatel vždy až do roku 2019 zaštiťoval svůj nárok smlouvami z roku 2002 a i ze znění předchozích souhlasů plyne, že smlouvy měly být uzavřeny teprve po jejich vydání. Existenci smluv z roku 2001 nepotvrdila ani KAVEX. Žalovaný poukázal rovněž na to, že vždy existuje určitá vazba mezi smlouvou a předchozím souhlasem a je možné identifikovat, ke které konkrétní smlouvě se souhlas vztahuje. V tomto případě se jasně jednalo o smlouvy z roku 2002, žádné jiné smlouvy v rozhodnou dobu předloženy nebyly. Tyto přitom nelze předložit kdykoliv, nýbrž bez zbytečného odkladu po jejich uzavření, neboť i zákon podmiňuje platný převod předložením smlouvy. Žalovaný poukázal rovněž na to, že v nynějším řízení je rozhodováno o existujícím stavu, nikoliv o novém návrhu stěžovatele. Ke smlouvám z roku 2001 přitom nebyl vydán žádný předchozí souhlas s převodem a stěžovatel ani neplnil ve vztahu k předmětným dobývacím prostorům povinnosti podle horního zákona. Závěrem žalovaný zdůraznil, že řádně posoudil veškeré podklady rozhodnutí zaslané stěžovatelem. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

[6] Osoba zúčastněná na řízení se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

V.

[7] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Zdejší soud považuje za podstatné nejprve stručně shrnout okolnosti projednávané věci.

[10] Řízení o určení právního vztahu k předmětným dobývacím prostorům bylo zahájeno žalobou, kterou podal stěžovatel dne 25. 8. 2008 u Obvodního soudu pro Prahu 5 proti správce konkursní podstaty úpadce KAVEX. Stěžovatel byl k tomuto kroku vyzván žalovaným za účelem posouzení platnosti smluv o převodu dobývacích prostorů ze dne 21. 8. 2002, na jejichž základě byl stěžovatel zapsán jako jejich držitel do evidence držitelů dobývacích prostorů. Obvodní soud pro Prahu 5 žalobu postoupil Okresnímu

pokračování

soudu v Jihlavě, který řízení dne 27. 1. 2017 zastavil a věc postoupil OBÚ Brno, neboť měl za to, že smlouva o převodu dobývacího prostoru podle § 27 odst. 7 horního zákona má veřejnoprávní povahu a přezkum smluv o převodu práv k dobývacím prostorům spadá do kompetence obvodního báňského úřadu. OBÚ Brno postoupil věc správnímu orgánu I. stupně, který dne 21. 8. 2017 podání stěžovatele odložil. Žalovaný dne 29. 11. 2017 toto usnesení potvrdil. Na základě žaloby stěžovatele krajský soud tato rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému s tím, že k určení existence práv k dobývacím prostorům je příslušný obvodní báňský úřad. Dne 14. 2. 2019 správní orgán I. stupně oznámil pokračování v řízení ve věci určení právního vztahu k předmětným dobývacím prostorům.

[11] Zahájení řízení o určení právního vztahu k dobývacím prostorům předcházelo spor o platnosti usnesení valné hromady společnosti KAVEX ze dne 21. 11. 2001. Ta mimo jiné zvolila předsedou představenstva RSDr. P. F., který za tuto společnost následně podepsal smlouvy o převodu dobývacích prostorů ze dne 21. 8. 2002 na stěžovatele. Usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 19. 9. 2007, č. j. 42 Cm 25/2002 - 107, ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 27. 2. 2008, č. j. 3 Cmo 483/2007 - 137, byla veškerá usnesení této valné hromady prohlášena za neplatná. Důvodem byla skutečnost, že na valné hromadě vykonával akcionářská práva (hlasoval) mimo jiné stěžovatel, ačkoliv nedošlo k platnému převodu akcií na jeho osobu (akcie nebyly indosovány). Stěžovatel se dále domáhal vyloučení oprávnění k dobývání výhradních ložisek v daných dobývacích prostorech z konkursní podstaty společnosti KAVEX, na kterou byl v roce 2003 prohlášen konkurs. Jeho žaloba byla rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 18. 2. 2010, č. j. 22 Cm 71/2003 - 382, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 17. 2. 2011, č. j. 15 Cmo 129/2010 - 512, zamítnuta. Nejvyšší soud zamítl dovolání stěžovatele rozsudkem ze dne 29. 5. 2014, č. j. 29 Cdo 2050/2011 - 585. Následná ústavní stížnost stěžovatele byla odmítnuta. V těchto řízeních byla jako předběžná otázka konstatována neplatnost smluv o převodu dobývacích prostorů ze dne 21. 8. 2002. Soudy mimo jiné zdůraznily, že stěžovatel nemohl být v dobré víře, že RSDr. P. F. byl v době uzavření smluv o převodu dobývacích prostorů členem statutárního orgánu organizace KAVEX. Stěžovateli byly známy všechny důvody zakládající neplatnost usnesení valné hromady společnosti KAVEX, jež zvolila členem představenstva RSDr. P. F., který následně jménem společnosti KAVEX se stěžovatelem podepsal předmětné smlouvy. Stěžovatel byl totiž při podpisu smlouvy, na jejímž základě měl nabýt akcie společnosti KAVEX, seznámen s tím, že nabývá neobchodovatelné listinné akcie na jméno, které jsou převoditelné rubopisem, ovšem akcie rubopisem opatřeny nebyly. Navzdory tomu na mimořádné valné hromadě vystupoval jako akcionář společnosti KAVEX, a hlasoval mimo jiné pro usnesení, jímž byl neplatně zvolen RSDr. P. F. členem představenstva společnosti KAVEX.

[12] Dne 7. 2. 2019 předložil stěžovatel správnímu orgánu I. stupně v rámci řízení o určení právního vztahu k předmětným dobývacím prostorům smlouvy o převodu dobývacích prostorů datované dne 20. 8. 2001. Podle těchto smluv převedla organizace KAVEX předmětné dobývací prostory bezúplatně na stěžovatele.

[13] Předmětem sporu je otázka, zda správní orgány v řízení o určení právního vztahu k dobývacím prostorům správně posoudily otázku, kdo je držitelem oprávnění k dobývání výhradního ložiska v předmětných dobývacích prostorech. Podle stěžovatele správní

orgány především nesprávně pominuly existenci jím doložených smluv o převodu dobývacího prostoru ze dne 20. 8. 2001.

[14] Podle § 27 odst. 7 horního zákona v rozhodném znění platí, že *[o]rganizace může smluvně převést dobývací prostor na jinou organizaci po předchozím souhlasu obvodního báňského úřadu; ustanovení § 24 odst. 6 o tříleté lhůtě pro požádání o povolení hornické činnosti zde platí obdobně. Převedení dobývacího prostoru, doložené stejnopisem smlouvy, oznámí převádějící organizace obvodnímu báňskému úřadu.*

[15] K citovanému ustanovení uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 7. 2014, č. j. 4 As 83/2014 - 38, následující: *„Převod dobývacího prostoru je smíšeným institutem soukromoprávní povahy s výraznou veřejnoprávní ingerencí (§ 27 odst. 7 horního zákona). Samotný převod se uskutečňuje sice na základě smlouvy o převodu dobývacího prostoru, ale uzavření této smlouvy je podmíněno vydáním předchozího souhlasu, ve kterém stanovuje obvodní báňský úřad podmínky k uskutečnění převodu“* (srov. rovněž rozsudek tohoto soudu ze dne 4. 6. 2015, č. j. 9 As 186/2014 - 50). Pro platný převod dobývacího prostoru musejí být tedy splněny dvě podmínky: 1) předchozí souhlas obvodního báňského úřadu a 2) uzavření smlouvy o převodu dobývacího prostoru mezi převádějící organizací a nabyvatelem dobývacího prostoru. Dále ze zákona vyplývá, že se převod může uskutečnit pouze mezi organizacemi, které jsou definovány v § 5a horního zákona. Stěžovateli je možno přisvědčit, že je irelevantní, zda bude nejdříve uzavřena smlouva o převodu dobývacího prostoru a poté udělen předchozí souhlas s převodem, či zda naopak nejprve dojde k udělení předchozího souhlasu ze strany obvodního báňského úřadu a teprve poté dojde k uzavření příslušné smlouvy. To ostatně potvrdil Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 16. 3. 2016, č. j. 4 As 242/2015 - 38: *„ustanovení § 27 odst. 7 horního zákona se vztahuje k vlastnímu převodu dobývacího prostoru, nikoli ke smlouvě, jak obsáhle dovozuje stěžovatelka. Obvodní báňský úřad tedy nevydává souhlas ke smlouvě o převodu, která představuje v souladu se soukromoprávní doktrínou titul, na jehož základě dochází ke změně práv a povinností dotčených účastníků. Obvodní báňský úřad tedy vydává souhlas s vlastním převodem dobývacího prostoru, tj. zjednodušeně řečeno, kdo nadále bude oprávněnou organizací ve smyslu horního zákona. Tento převod dobývacího prostoru podle citovaného ustanovení sice může být pouze smluvní, avšak z toho nelze dovozovat, že musí být stanovena přesná posloupnost v podobě souhlasu obvodního báňského úřadu, uzavření vlastní smlouvy a převod dobývacího prostoru. Převod dobývacího prostoru mezi organizacemi sice musí být v časové souvislosti na posledním místě, avšak to nijak nevylučuje, aby byla podána žádost o vyslovení souhlasu s tímto převodem, jehož přílohou bude již uzavřená smlouva o tomto převodu dobývacího prostoru, která bude na udělení tohoto souhlasu patřičným způsobem navázána.“* Ke shodnému závěru stran časové posloupnosti jednotlivých kroků dospěl i Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 30. 6. 2016, sp. zn. 29 Cdo 1376/2014. Předchozí souhlas, kterým je realizována ingerence státu do předmětných právních vztahů a jednání, je nicméně v každém případě nezbytnou součástí platného převodu dobývacích prostorů. Tento souhlas pak zpravidla stanovuje další (individuální) podmínky, které je nezbytné splnit pro platné uskutečnění převodu dobývacích prostorů. Příslušný obvodní báňský úřad by měl při stanovení podmínek dbát především na to, aby na organizaci, na kterou je převáděn dobývací prostor, byly řádně převedeny finanční rezervy k zajištění vypořádání důlních škod a na sanaci a rekultivaci pozemků dotčených těžbou (srov. § 37a horního zákona), resp. aby organizace, na kterou

pokračování

dobývací prostor přešel, tyto rezervy v předepsané výši a podle aktuálních potřeb vytvořila. Důvodem, proč stát vstupuje do uvedených právních vztahů a jednání, je skutečnost, že stát má výrazný zájem na tom, aby se s výhradními ložisky zacházelo hospodárně a co nejefektivněji (srov. např. § 30 horního zákona). Současně je třeba zajistit bezpečnost provozu a ochranu životního prostředí při využívání nerostného bohatství (srov. § 1 horního zákona).

[16] Stěžejním důvodem, pro který krajský soud zamítl žalobu a potvrdil stanovisko správních orgánů, že se stěžovatel nestal držitelem předmětných dobývacích prostorů, bylo, že stěžovatel nesplnil právě individuální podmínky stanovené v předchozích souhlasech. Konkrétně krajský soud poukázal na nesplnění podmínky stanovené v bodě 3) písm. d) předchozích souhlasů, v níž je uvedeno: *„převádějící organizace neprodleně oznámí převedení dobývacích prostorů, doložené stejnopisem uvedené smlouvy na OBÚ v Brně.“* Tuto podmínku stěžovatel nepochybně nesplnil, neboť nedoložil současně s oznámením převedení dobývacích prostorů příslušné smlouvy o jejich převodu. Jím předložené smlouvy totiž byly absolutně neplatné s ohledem na to, že je za organizaci KAVEX uzavřel RSDr. P. F., který nebyl platně zvolen členem představenstva. Tuto skutečnost ostatně stěžovatel v kasační stížnosti ani nijak věcně nerozporuje. Dovojuje pouze, že k převodu došlo v návaznosti na smlouvy z roku 2001 (uzavřené za KAVEX jinou osobou) ve spojení s poté vydanými předchozími souhlasy s tím, že dobývací prostory byly převedeny ke dni vydání předchozích souhlasů, tedy dne 24. 7. 2002. Podle stěžovatele došlo ke „zhojení“ nastalého stavu (předložení neplatných smluv) tím, že dodatečně doložil smlouvy, které byly platně uzavřeny již v roce 2001. V této své konstrukci však stěžovatel zcela pomíjí, že smlouvy z roku 2001 byly správním orgánům předloženy až dne 7. 2. 2019. Nejenže se tak tedy nestalo *neprodleně* po vydání předchozích souhlasů, jak stanoví výše citovaná podmínka pod bodem 3) písm. d), ale především se tak stalo po uplynutí doby platnosti předchozích souhlasů, a to v řízení, jehož předmětem samotný převod dobývacího prostoru ani nebyl. Platnost předchozích souhlasů byla podle bodu 5) podmínek k předchozím souhlasům omezena pouze do 31. 12. 2002 s tím, že podle bodu 4): *„Bez splnění podmínek uvedených pod body 1 až 4 rozhodnutí nebude smlouva o převodu dobývacího prostoru uznána za pravomocnou a převod v evidenci dobývacích prostorů nebude proveden.“* Stěžovatel stanovený nejzazší okamžik pro splnění podmínek předchozích souhlasů zahrnujících rovněž doložení stejnopisů (platných) smluv o převodu dobývacích prostorů nepochybně nesplnil. Doložil-li pak smlouvy o převedení dobývacích prostorů v rozporu se stanovenou podmínkou více než 16 let poté, kdy skončila platnost předchozích souhlasů, nemohlo dojít k žádnému „zhojení“ nastalé situace. Podmínky stanovené v předchozím souhlasu je přirozeně třeba splnit ve stanovené době, v opačném případě by omezení doby platnosti souhlasu pozbývalo zcela smyslu. Nutno dodat, že předmětné časové omezení předchozího souhlasu považuje zdejší soud vzhledem k povaze předmětu převodu a zájmu státu na hospodárném a efektivním využití nerostného bohatství za zcela racionální. Pokud totiž převádějící a přejímající organizace nesplní podmínky stanovené v předchozím souhlasu ve stanovené době, *de facto* nevyužijí předchozího souhlasu k provedení platného převodu a k platnému převodu dobývacího prostoru vůbec nedojde. Chtěli-li organizace platného převodu skutečně dosáhnout, nezbyvá jim než získat nový předchozí souhlas, jsou tedy povinny požádat obvodní báňský úřad znovu o předchozí souhlas. V novém řízení pak dojde k novému posouzení věci na základě aktuálních poměrů a potřeb, které se přirozeně mohou v čase měnit.

[17] Krajský soud rovněž zcela správně konstatoval, že v projednávané věci bylo splnění podmínek předchozích souhlasů jasně provázáno se smlouvami z roku 2002, a nikoliv se smlouvami z roku 2001. Byly to právě smlouvy z roku 2002, které stěžovatel v rozhodné době (platnosti předchozích souhlasů) předkládal OBÚ Brno v rámci oznámení o převodu dobývacího prostoru ze dne 21. 8. 2002. Tento úřad následně ve svém potvrzení o zaevidování dobývacího prostoru ze dne 26. 8. 2002 zaevidoval převod předmětných dobývacích prostorů na stěžovatele právě v návaznosti na předchozí souhlasy a smlouvy o převodu dobývacího prostoru ze dne 21. 8. 2002. Ze znění předchozích souhlasů je pak zjevné, že OBÚ Brno v době jejich vydání nevěděl o existenci smluv z roku 2001. Opakovaně v nich uváděl, že předmětné smlouvy teprve budou uzavřeny. Rovněž z textu smluv z roku 2002 vyplývá jejich provázanost s předchozími souhlasy, když např. v jejich bodě VII. je uvedeno: „*Tato smlouva bude předložena Obvodnímu báňskému úřadu Brno dle bodu 3 b) předchozího souhlasu čj. (...) ze dne 24. 7. 02, který vydal OBÚ Brno*“. Sám stěžovatel ostatně uvádí, že smlouvy z roku 2002 byly uzavřeny proto, že si nebyl jist platností smluv z roku 2001 pro jejich uzavření před vydáním předchozích souhlasů. Stěžovatel tak zjevně v rozhodnou dobu nezamýšlel provést převod dobývacích prostorů prostřednictvím smluv z roku 2001. Předchozí souhlasy byly zjevně provázány právě se smlouvami z roku 2002. Ze spisových materiálů naopak není patrná jakákoliv provázanost mezi předchozími souhlasy a smlouvami z roku 2001.

[18] V projednávaném případě tak nebyla naplněna jedna z podmínek stanovených příslušným obvodním báňským úřadem pro to, aby mohl být platně uskutečněn převod předmětných dobývacích prostorů na stěžovatele. Nebyly tudíž naplněny podmínky předchozího souhlasu jako institutu zprostředkovávajícího ingerenci státu do dispozic s dobývacími prostorami. Nejvyšší správní soud proto v souladu s krajským soudem uzavírá, že za takové situace nebyly splněny podmínky pro uskutečnění převodu předmětných dobývacích prostorů na stěžovatele. Dodatečné předložení smluv z roku 2001, nadto zcela mimo původní řízení (současné řízení je vedeno o otázce, zda právní vztah vznikl, kdy se tak stalo a zda trvá), již nemohlo nic změnit na tom, že k platnému převodu předmětných dobývacích prostorů na stěžovatele v roce 2002 nedošlo. Právě z tohoto důvodu správní orgány ani krajský soud nijak nepochybily, pokud k uvedeným smlouvám z roku 2001 v nynějším řízení nepřihlížely. Smlouvy z roku 2001 nejsou relevantní pro převod předmětných dobývacích prostorů.

[19] Nejvyšší správní soud nemůže přisvědčit ani tomu, že by stěžovateli nemohla být kladena k tíži neplatnost smluv z roku 2002. Ze spisového materiálu a rozhodnutí civilních soudů totiž vyplývá, že to byl mimo jiné právě stěžovatel, kdo se přímo podílel na způsobení neplatnosti smluv z roku 2002. Hlasoval totiž jako „akcionář“ na valné hromadě, která zvolila RSDr. P. F. členem představenstva společnosti KAVEX, přestože nebyly splněny podmínky pro to, aby se v rozhodnou dobu řádně stal akcionářem této společnosti. V důsledku svého postupu nemohl být v dobré víře stran skutečnosti, že RSDr. P. F. byl v době uzavření smluv o převodu dobývacích prostorů z roku 2002 členem statutárního orgánu organizace KAVEX. Nemůže se tak úspěšně dovolávat dobré víry stran jejich platnosti. I pokud by se však stěžovatel skutečně dozvěděl o neplatnosti usnesení valné hromady o volbě RSDr. P. F. až na základě příslušného pravomocného rozhodnutí soudu (tedy z usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 27. 2. 2008), nelze

pokračování

považovat za racionální a standardní, že s předložením smluv z roku 2001 otálel dalších více než 10 let. Musel si být totiž vědom toho, že tato skutečnost má zásadní dopad na platnost smluv uzavřených v roce 2002. Řízení o určení právního vztahu k předmětným dobývacím prostorům stěžovatel zahájil podáním žaloby již dne 25. 8. 2008. Toto řízení bylo přitom vyvoláno právě pochybnostmi žalovaného o platnosti převodu dobývacích prostorů na stěžovatele s ohledem na prohlášení neplatnosti usnesení valné hromady ze dne 21. 11. 2001. Přesto se stěžovatel ani slůvkem nezmnínil, že disponuje jakýmsi „náhradním titulem“ k převodu dobývacích prostorů. Stěžovatel dané smlouvy nepředložil ani bezprostředně poté, co judikatura obecně potvrdila praxi žalovaného, který akceptoval, aby byla smlouva platně uzavřena již před tím, než byl získán souhlas obvodního báňského úřadu. Nutno dodat, že v projednávaném případě by doložení smluv z roku 2001 i v těchto termínech bylo irelevantní, protože by stále platilo, že stěžovatel nesplnil podmínky uvedené v předchozích souhlasech (viz výše).

[20] Rovněž vysvětlení postupu předložené stěžovatelem v kasační stížnosti nelze pokládat za plausibilní. Pokud se stěžovatel v rozhodnou dobu skutečně domníval, že nelze uzavřít smlouvy o převodu dobývacích prostorů před obdržáním předběžných souhlasů, ale teprve po jejich vydání, pak zůstává nezodpovězenou otázkou, proč takto přesto postupoval. Pokud měly mít smlouvy z roku 2001 jakousi předběžnou povahu, bylo lze očekávat, že jejich existence bude minimálně připomenuta v navazujících (potvrzujících) smlouvách z roku 2002 a že zde bude upraven vzájemný vztah těchto dvou smluv mezi shodnými stranami a se shodným předmětem. O existenci smluv z roku 2001 však nepadla do roku 2019 zmínka v žádném z dokumentů založených ve správním spise, včetně výstupů z několika řízení týkajících se práv k předmětným dobývacím prostorům, která byla vedena. Neosvětlena zůstává taktéž časová prodleva mezi uváděným datem uzavření smluv (20. 8. 2001) a následnými úkony směřujícími k převodu (žádost o povolení hornické činnosti stěžovatel podal po 6 měsících dne 25. 2. 2002, žádost o předchozí souhlas 4. 6. 2002).

[21] Zdejší soud nedává stěžovateli za pravdu ani v otázce možnosti dodatečného získání oprávnění k hornické činnosti až po uzavření smlouvy o převodu dobývacích prostorů. Nejprve je třeba zdůraznit, že nelze zaměňovat institut povolení otvírky, přípravy a dobývání výhradních ložisek, který upravuje § 10 zákona č. 61/1998 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o hornické činnosti“) a institut oprávnění k hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem, který upravuje § 5 odst. 2 téhož zákona. Ustanovení § 27 odst. 7 horního zákona odkazuje na § 24 odst. 6 horního zákona, podle něhož *[p]okud organizace, které vzniklo oprávnění k dobývání výhradního ložiska podle odstavce 1, nepožádá do tří let od doby vzniku tohoto oprávnění obvodní báňský úřad o povolení hornické činnosti, může obvodní báňský úřad rozhodnout, že se organizaci oprávnění odnímá*. Jak správně poukázaly správní orgány a rovněž krajský soud, citované ustanovení se ve spojení s § 24 odst. 1 téhož zákona vztahuje na povolení podle § 10 zákona o hornické činnosti, nikoliv na oprávnění dle § 5 odst. 2 tohoto zákona. Na oprávnění podle § 5 odst. 2 zákona o hornické činnosti se tedy pravidlo o tříleté lhůtě pro požádání o povolení hornické činnosti upravené v § 27 odst. 7 horního zákona neuplatní. O toto oprávnění tudíž nelze žádat až dodatečně po dobu tří let od vydání předchozího souhlasu, jak dovozuje stěžovatel. V projednávaném případě udělil Obvodní báňský úřad Plzeň stěžovateli oprávnění k hornické činnosti

a k činnosti prováděné hornickým způsobem podle § 5 odst. 2 zákona o hornické činnosti až dne 30. 5. 2002, tedy několik měsíců poté, co byly uzavřeny smlouvy z roku 2001. Dobývací prostor lze přitom smluvně převést (bezvýjimečně) pouze na jinou organizaci. Skutečnost, zda stěžovatel disponuje oprávněním podle § 5 odst. 2 zákona o hornické činnosti, byla ostatně jednou z těch, které OBÚ Brno před vydáním předchozího souhlasu zkoumal, jak správně poukázal krajský soud. Stěžovatele tedy skutečně nebylo možné v době uzavření smluv z roku 2001 považovat za organizaci ve smyslu § 5a horního zákona. Touto organizací se stal až dne 30. 5. 2002. Lze připustit, že pro platnost převodu jako takového postačí, aby přejímající organizace získala oprávnění podle § 5 odst. 2 zákona o hornické činnosti před vydáním předchozího souhlasu. V posuzované věci však nehraje žádnou roli, kdy stěžovatel oprávnění získal, neboť ani tak podmínky předchozích souhlasů nesplnil (viz výše).

[22] Nejvyšší správní soud závěrem uvádí, že stěžovatel přikládá nesprávný význam vyjádření žalovaného, dle něž *„správní orgány nemají povinnost zohlednit podklady předložené účastníky řízení.“* Jedná se o nešťastně zvolenou formulaci, kterou však nelze pojímat doslova, ale je třeba ji vnímat v kontextu příslušné pasáže rozhodnutí žalovaného. Lze přitom souhlasit s krajským soudem, že uvedená formulace neznamená, že by správní orgány nezohledňovaly podklady rozhodnutí předložené stěžovatelem ve smyslu jejich úplné ignorace. Z odůvodnění rozhodnutí je zřejmé, že se správní orgány smlouvami z roku 2001 řádně zabývaly, vyjádřily se k nim, avšak přiložily jim jiný význam než stěžovatel. Z výše uvedeného vyplývá, že jejich hodnocení bylo správné.

[23] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[24] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti v řízení o kasační stížnosti nevznikly.

[25] Výrok ve vztahu k osobě zúčastněné na řízení vychází z § 60 odst. 5 s. ř. s., podle něhož má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Z důvodů hodných zvláštního zřetele jí může soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení. V daném řízení osoba zúčastněná na řízení neplnila žádné povinnosti, které by jí soud uložil, přičemž nebyly shledány ani žádné další důvody hodné zvláštního zřetele, které by právo na náhradu nákladů odůvodňovaly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. července 2022

pokračování

Mgr. David Hipšr
předseda senátu